

!!!!!!!!!!!!!!
!! M O R P H O L O G I C A L · T R A N S D U C E R · F O R · T A T A R
!!!!!!!!!!!!!!

! See http://wiki.apertium.org/wiki/Turkic_lexicon
! Followed http://wiki.apertium.org/wiki/Turkic_languages

! Part of speech categories = First-level tags

<n>	! Noun	! Иsem	! Существительное
<np>	! Proper noun	! Ялгызлык исем	! Имя собственное
<adj>	! Adjective	! Сыйфат	! Прилагательное
<num>	! Numeral	! Сан	! Числительное
<prn>	! Pronoun	! Алмашлык	! Местоимение
<det>	! Determiner	! Детермиратив	! Детермиратив
<v>	! Verb	! Фигыль	! Глагол
<vaux>	! Auxiliary verb	! Ярдэмче фигыль	! Вспомогательный глагол
<adv>	! Adverb	! Рәвеш	! Наречие
<post>	! Postposition	! Бәйлек	! Послелог
<postadv>	! Postadverb	! "Пострәвеш" *1	! Посленаречие
<cnjcoo>	! Coordinating conjunction	! Тезүче теркәгеч	! Сочинительный союз
<cnjsub>	! Subordinating conjunction	! Ияртүче теркәгеч	! Подчинительный союз
<cnjadv>	! Adverbial conjunction	! Рәвеш-теркәгеч	! Наречие-союз
<ij>	! Interjection	! Ымлык	! Междометие
<abbr>	! Abbreviation	! Кыскартылма	! Аббревиатура
<cop>	! Copula	! Копула	! Копула
<ideo>	! Ideophone	! Аваз ияртеме	! Звукоподражательное слово

! *1. Ачыклаган сүзләренең артыннан килүче рәвешләр ("кисәкчәләр") !# гына, ук

! Proper noun types

<top>	! Toponym	! Географик атама
<ant>	! Anthroponym	! Кеше исеме
<cog>	! Cognomen	! Фамилия
<pat>	! Patronym	! Отчество
<org>	! Organization	! Оешма исеме
<al>	! Other	! Калганнар

!! gender of anthroponyms and cognoms

<m>	! Masculine	! Мужской род
<f>	! Feminine	! Женский род
<mf>	! Masculine/feminine	! basically cognoms without -ов/-ова, ! -ин/-ина endings

! "Syntactic" tags. Attributive use of non-adjectives etc.

<attr>	! Attributive
<subst>	! Substantive
<advl>	! Adverbial

! Number ! Сан ! Число

<sg>	! Singular	! Берлек сан ! Единственное число
<pl>	! Plural	! Күплек сан ! Множественное число
<sp>	!	Singular/Plural

! Possessives ! Тартым ! Притяжательные окончания

<px1sg>	! First person singular
<px2sg>	! Second person singular
<px3sp>	! Third person singular/plural
<px1pl>	! First person plural
<px2pl>	! Second person plural
<px3pl>	! Third person plural (for reflexive)

<px>	! General possessive	!# н{I}к{I} (-ныкы/-неке)
------	----------------------	---------------------------

! Cases ! Килешләр ! Падежи

<nom>	! Nominative	! Баш килеш	! Именительный
<gen>	! Genitive	! Иялек килеше	! Родительный
<dat>	! Dative	! Юнәлеш килеше	! Дательный
<acc>	! Accusative	! Төшем килеше	! Винительный
<abl>	! Ablative	! Чыгыш килеше	! Творительный
<loc>	! Locative	! Урын-вакыт килеше	! Местно-временнной

```

!! some additional ~cases
<sim>      ! Similative
            !# DAЙ (-дай/-дәй, -тай/-тәй)
<abe>       ! Abessive=Privative ! Лишительный
            !# SIZ (-сыз/-сез) (not used after possessives and cases)
<reas>      ! not used right now, just in case for
            !# LIKTAN

! Levels of comparison of adj. ! Сыйфат дәрәжәләре ! Степени сравнения прилаг-х
<comp>      ! Comparative ! Чагыштыру дәрәжәсе ! Сравнительная степень

! Pronoun types ! Алмашлық төрләре ! Виды местоимений
<pers>      ! Personal    ! Зат алмашлыклары ! Личные местоимения
<recip>     ! Reciprocal

!! Pronoun&Determiner types
<dem>       ! Demonstrative
<ind>       ! Indefinite
<itg>       ! Interrogative
<qnt>       ! Quantifier
<neg>       ! Negative      !# ничкем
            ! (NOTE: also used to denote negation in verbs, i.e for M{A})
<ref>       ! Reflexive

! Numeral types
<ord>       ! Ordinal
<coll>      ! Collective !# берәү, икәү
<dist>      ! Distributive !# берәр, икешәр

! Verbal features

!! Mood
<imp>       ! Imperative      ! Боерык фигыль
<opt>       ! Optative/jussive ! Тәләк фигыль
<evid>     ! Evidential, a.k.a. "indirect" / non-eyewitness / hearsay

!! Derivation
<caus>     ! Causative      ! Йөкләтү юнәлеше
<pass>      ! Passive        ! Тәшем юнәлеше
<coop>      ! Cooperative    ! Уртаклық юнәлеше

!! Tenses / finite forms
<pres>      ! -{E}
<aor>       !
<past>      ! -{G}{A}н
<ifi>       ! -{D}{I}
<fut>       ! -{I}р
<fut2>      ! -{A}ч{A}к
<fut_plan>  ! -M{A}кч{I}

!! Non-Finite verb forms

!!! Participles
<prc_perf>  ! Perfect participle
            ! -{I}п
            !# " _йоклап_ яткан мәче авызына тычкан үзе _килеп_ керми. ";
<prc_impf>  ! Imperfect participle
            ! -{E}
            !# ул _уйный_ алмады; мин _яза_ башладым;
<prc_vol>   ! Volition participle
            ! {E}с{I}
            !# _эчәсем_ килә;
<prc_cond>  ! Conditional participle
            ! -с{A}
            !# "...моны _алсан_ була...." ("ала аласын" мәгънәсендә);
<prc_fplan> ! Future plan participle
            ! -M{A}кч{I}
            !# "Бакчага бармакчы идем.";
```

!!! Verbal adverbs ! Хәл фигыльләр ! Глагольные наречия

```

<gna_perf> ! -{I}п
    !# "...ул вакытта инде кояш _баеп_, йолдызлар күренә башлаган
    !# иде..." (Ф.Хөсни);
<gna_cond> ! -c{A}
    !# "...кайда икәнен _белсә_, миңа моның түрында сейләр иде...";
<gna_until> ! -{G}{A}нч{I}
    ! (name covers only the temporal meaning of it, form has more)
    !# "Авылның басу капкасына _житкәнче_ эңгер-менгердә карлы юлдан
    !# озак кайта ул.";
<gna_after> ! -{G}{A}ч
    ! (name covers only the temporal meaning of it, form has more)
    !# "Берәү, патша йортын күреп _кайткач_, үз өенә ут төрткән, ди.";
```

!!! Verbal adjectives ! Сыйфат фигыльләр ! Глагольные причастия

```

<gpr_past> ! -{G}{A}н
    !# килгән кеше;укылмаган китап;
<gpr_impf> ! -{A} торган
    ! TODO: this is equivalent of Kazakh <gpr_impf>; compound forms
    ! should be handled in transfer, so check once more, whether
    ! there is a real reason not to handle it there (it seemed so)
<gpr_pot> ! {U}ч{I}
    !# сейләүче кеше;үз урынын белмәүче;
<gpr_ppot> ! -{I}рл{I}к/-{A}рл{I}к
<gpr_fut> ! -{I}р/-{A}р
    !# барыр жир; сейләр сүз;
<gpr_fut2> ! -{A}ч{A}к
    !# әйтеләчәк фикер; эшләнәчәк эш;
<gpr_fut3> ! {E}с{I}
    ! (NOTE: ambiguous with the volition participle (see above))
    !# "_Үләсе_ құбәләк ут қүзенә кереп";
```

!!! Gerunds (verbal nouns) ! Исем фигыльләр

```

<ger> ! -{U}
<ger_past> ! -{G}{A}н
<ger_perf> ! -{G}{A}нл{I}к
    ! (stresses the fact that something happened)
    !# "Барысының да мәсъәләне үз башында _йөрткәнлеге_, теге яктан
    !# да, бу яктан да үлчәп _караганлығы_ сизелеп тора." (Ф. Хөсни);
<ger_ppot> ! -{I}рл{I}к/-{A}рл{I}к
    ! (~the ability to do the denoted action)
<ger_abs> ! -{U}ч{I}л{I}к      FIXME CHECK
    ! This form shouldn't be that productive in Tatar, consider adding
    ! them as nouns if they appear in corpus. Kazakh <ger_abs> is
    ! translated with <ger>
<ger_fut> ! -{I}р/-{A}р
    !# "Ярым кем _булырын_ белмим, мин әле ялғыз йөрим." (Ш.Галиев);
<ger_fut2> ! -{A}ч{A}к
<ger_fut3> ! {E}с{I}
    ! (NOTE: ambiguous with the volition participle (see above))
    !# "_Күрәсөләре_ алда әле";
<ger1> ! -M{A}к
<inf> ! -{A/I}рг{A}
```

!! Transitivity ! Күчмәлек ! Переходность

```

<tv>      ! Transitive
<iv>      ! Intransitive
```

! Person ! Зат ! Лицо

```

<p1>      ! First person
<p2>      ! Second person
<p3>      ! Third person
<frm>     ! Formality
```

! Modal particles

```

<qst>      ! Modal question particle
            !# M{I}
<emph>     ! Emphasizing modal particle
            !# -ч{I}, -c{A}н{A}
<mod_ass>  ! Assertive modal particle
<mod_ind>  ! Indefinite modal particle (expresses doubt)
```

! Punctuation ! Пунктуация

<sent>	! Sentence marker
<guio>	! Hyphen
<cm>	! Comma
<apos>	! Apostrophe
<rquot>	! Quote marker (right hand side)
<lquot>	! Quote marker (left hand side)
<rpar>	! Parenthetical marker (right hand side)
<lpar>	! Parenthetical marker (left hand side)